

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10168/2025
07.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиле АА и тужиоца мал. ББ кога заступа законска заступница – мајка АА, обоје из ..., а чији је заједнички пуномоћник Миле Ранкић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Зоран Јевтић, адвокат из ..., ради утврђења права становања, одлучујући о ревизији туженог изјављеног против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 97/25 од 28.02.2025. године, у седници одржаној 07.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 97/25 од 28.02.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 269/24 од 10.12.2024. године, ставом првим изреке, конституисано је право становања у корист тужилаца на сувласничком уделу туженог од $\frac{1}{2}$ стана бр.3 у ... Ул. ..., описаног у изреци, које ће трајати до пунолетства тужиоца мал. ББ а тужени ВВ је обавезан да дозволи упис овог права у јавној књизи на његовом сувласничком уделу и да се исели из наведеног стана. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 237.937,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 97/25 од 28.02.2025. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лазаревцу П2 269/24 од 10.12.2024. године и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној

дужности. Другостепени суд је потпуно и правилно применио одредбе процесног закона које су биле утицаја на доношење правилне и законите пресуде, ценио је жалбене наводе од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Ревидент садржином ревизијских навода указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, али се због ове битне повреде ревизија не може изјавити, у смислу члана 407. ст. 1. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени су родитељи мал. ББ, рођеног ..2013. године. Брак странака је разведен пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 23/21 од 25.03.2021. године, њихово заједничко малолетно дете је поверено мајци на самостално вршење родитељског права и отац обавезан да на име доприноса за деце издржавање плаћа износ од 25% од својих редовних месечних примања. Породица АА-ВВ је до 2021. године живела у стану у Ул. ... у ..., стеченом у току брака супружника, уписаном као сусвојина странака са уделима од по 1/2. Тужила је ... у основној школи и у време развода брака остваривала је зараду од 80.000,00 динара. По престанку заједница живота, тужила је са малолетним дететом прешла да живи у стан својих родитеља у Ул. ... у ..., који је 2015. године наследила из смрти оца под теретом доживотног уживања у корист тужилине мајке ГГ. По разводу брака тужени је живео код својих родитеља у Лајковцу, да би се после извесног времена вратио у стан супружника и искључиви је држалац овог стана. По занимању је ... запослен у РБ „Колубара“ у Лазаревцу са масечном зарадом у време развода брака од 140.000,00 динара. Пресудом Основног суда у Лазаревцу К 432/22 од 09.06.2023. године тужилац је оглашен кривим за кривично дело насиље у породици учињено на штету тужиле у временском периоду од јануара 2021. године до априла 2022. године. Тужила и тужени за сада не могу да реше свој сувласнички однос на предметном стану, јер тужила у посебној парници тражи већи удео од оног са којом је укњижена у катастру, а уређење начина коришћења заједничке ствари било би противно интересима свих странака, а посебно детета.

Мал. ББ је у време престанка брачне заједнице својих родитеља похађао први разред и од тада живи са мајком и баком у стану од 58 м² који се састоји од две мање спаваће собе, кухиње, купатила и дневне собе. Користи малу спаваћу собу од 6 м² у којој се налази један регал и француски кревет на којем спава са мајком, док бака користи другу спаваћу собу. Његов радни сто се налази у дневној соби коју користи цела породица, а за учење користи бакину спаваћу собу. Према извештају Центра за социјални рад у Лазаревцу од 02.12.2024. године, простор у којем тужиоци живе је скучен, њихова соба је мала и без довољно светлости. Дечак нема своју собу што би било оправдано с обзиром на његов узраст и околност да у кући живе три генерације. Дечак је често изложен напетим ситуацијама између мајке и баке, па и у школи теже контролише понашање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право из члана 194. Породичног закона и утврдили право становања у корист тужиле као родитеља коме је поверено вршење родитељског права и тужиоца мал. детата и наложили туженом да се исели из стана.

Чланом 194. Породичног закона прописано је да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на уселивом стану (став 1.), право становања траје до пунолетства детета (став 2.). Немају право становања дете и родитељ ако би прихватање њиховог захтева за право становања представљало очигледну неправду за другог родитеља (став 3). При томе, чланом 6. ст. 1. и 3. Породичног закона је прописано да је свако дужан да се руководи

најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета, а да држава има обавезу да поштује, штити и унапређује право детета.

Право становања је лична службеност из корупса дечијих права које је Породичним законом установљено у циљу егзистенцијалне заштите детета и у интересу родитеља који врши родитељско право на стану чији је власник други родитељ. Циљ тог правног института је заштита права малолетног детета на дом, што говори у прилог става да се право становања може конституисати и на стану у сусвојини родитеља детета, тако да не постоје законске сметње да се право становања установи и на предметном стану на којем су сувласници родитељи тужиоца мал. ББ.

У конкретном случају испуњени су услови прописани чланом 194. Породичног закона, јер тужилац мал. дете и тужиља којој је као мајци поверено родитељско право немају својину на усељивом стану, док је тужени здрава и радно способна особа са солидним примањима од којих до пунолетства детета може да реши своју стамбену потребу. Сходно наведеном, као и да дете одраста у неадекватном стамбеном простору, да је физичка деоба предметног стана за сада немогућа и да је у најбољем интересу малолетног детета неопходно физичко раздвајање родитеља због сукоба који су ескалирали насиљем у породици, утврђење права становања тужилаца на предметном стану уз истовремено налагање исељења туженоме представља оправдану меру у смислу члана 194. у вези члана 6. Породичног закона, а усвајање оваквог захтева не представља очигледну неправду за туженог.

Стога су неосновани наводи ревизије да је погрешно примењен члан 194. став 1. Породичног закона у погледу услова за конституисање права становања. Околности које тужилац наводи - да је тужиља власник другог стана, као и да утврђено право доживотног уживања које има њена мајка на стану у власништву тужиље не утиче на њена власничка права, а да је туженом $\frac{1}{2}$ предметног стана једина имовина, и по оцени ревизијског суда не доводе у питање закључак нижестепних судова - да је стан тужиље стечен наслеђем неусељив и да установљена службеност не представља очигледну неправду за туженог као другог родитеља. Посебно ако се има у виду да је до конституисања права становања на стану у Ул. ... у ... дошло на основу споразума наследних учесника, тужиље и њене мајке која је са тужиљом била позвана на наслеђе из смрти пок. ДД у првом наследном реду, те да без таквог споразума, тужиља не би наследила стан у целини, већ само удео од $\frac{1}{2}$. Право доживотног уживања је најшире стварно право које у највећој мери ограничава право својине, апсолутно је и делује према свима, а власнику остаје тзв. голо право својине, тако да се не може сматрати да је тужиља власник другог усељивог стана, док тужени може да реши питање сопственог становања.

Неоснован је и ревизијски навод да судови нису свеобухватно оценили мишљење органа старатељства о условима живота и становања малолетног детета и тужиље у заједници са баком, јер је у истом наведено да су потребе мал. ББ задовољене у стану у којем тренутно живи. Улога органа старатељства у судским поступцима за заштиту права детета јесте да пружи стручну помоћ, њихов извештај представља један од доказа у поступку, а суд га је правилно ценио заједно са свим осталим доказима, руководећи се искључиво најбољим интересом детета. Стога се из контекста изведена и ревизијом интерпретирана констатација органа старатељства - да су потребе детета задовољене у стану у којем тренутно живи - не може подвести под стандард „очигледна неправда“, због којег се не би могао прихватити захтев за установљење права становања.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Трошкови одговора на ревизију туженог нису били потребни у смислу одредбе члана 154. ЗПП, па је на основу одредбе члана 165. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић